

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

№5

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026
MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari
08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afrovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Muhammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK
Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Аvezимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAКATNI BOSHQARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIQUISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O‘TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO‘P O‘LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO‘Y BERISHI MUMKIN BO‘LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o‘g‘li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg‘ashova Madina, Jo‘rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA “TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH” KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJRIBASI	151
Mamasoliyev G‘ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA‘MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO‘LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg‘unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO‘QIMACHILIK KLASSTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO‘SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo‘ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O‘RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O‘tbosarov Abrorbek Adxamjon o‘g‘li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI.....	196
Ro‘zmetov Mansur	
O‘ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO‘LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO‘RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o‘g‘li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG‘DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI	248
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI	278
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELARI	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	298
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOYIY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOELEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURSLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI.....	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKTLARI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	
QORAKO'L TERI JINGALAKLARINING TAKRORLANMAS KO'RINISHI VA XUSUSIYATLARI.....	492
Hakimova Sh.Q., Azimov J.Sh., Farmonov F.F.	
YOSH TADBIRKORLARNING STARTAP LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARI	497
Koriev Orif Azizovich	
HUDUDLARDA OLIY TA'LIM VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	502
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Karimov Chuxmor Abdirashidovich	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING MOLIYAVIY HOLATI VA MOLIYAVIY NATIJALARI TAHLILI.....	507
Alimov Baxodir Batirovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISHNING IQTISODIY TAHLILI	513
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINING ROLI	516
Xodjimatom Maksudbek Ubaydullayevich	
MINTAQA TURIZM INDUSTRIYASINING IQTISODIY RIVOJLANISHI VA BOSHQARUV FAOLIYATLARI TAHLILI	520
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Ruziqulov Aziz Tuxtayevich	
TIJORAT BANKLARIDA FINTECH TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH ORQALI MOLIYAVIY INKLYUZIVLIKNI TA'MINLASH: NAZARIY YONDASHUV VA ISTIQBOLLAR	526
Nazarova Shohista Tolmas qizi	
METALLARGA BOSIM OSTIDA ISHLOV BERISH JARAYONLARINI RAQAMLI MODELLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI	531
Xasanov Kamoliddin Akmal o'g'li, Abdullayev Fatxulla Sagdullayevich, Diyorov Salohiddin Farhod o'g'li, Jalolov Jafar Jamol o'g'li	

XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL MABLAG'LARI HISOBINI MHHS ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH: USLUBIY VA AMALIY YONDASHUVLAR	537
Umurzakov Dilshodbek Xakimovich	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI YASHIRIN IQTISODIYOTNI AMALGA OSHIRISHGA UNDOVCHI OMILLAR.....	543
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
MINTAQANING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI.....	548
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MUZEY OBYEKTINING SIG'IM TAHLILI: FAYZULLA XO'JAYEV UY-MUZEYI TAJRIBASIDA.....	553
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
MAMLAKATIMIZDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA MOLİYAVIY VOSITALARDAN FOYDALANISHNING USTUVORLIKLARI.....	560
Turdiyeva Muqaddas Umarovna	
МОДЕЛЬ ЦИФРОВОГО ОБЪЕКТА ДЛЯ АНАЛИЗА КОМПЛЕКСНЫХ ЦИФРОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ОБЪЕКТОВ.....	565
Гулямов Шухрат, Шамсутдинова Винера, Караханова Алсу, Зайниддинова Зебинисо	
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING MOLİYAVIY MEKANIZMLARI	571
Yuldoshov Otabek Jovli o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING XALQARO KAPITAL BOZORLARIGA INTEGRATSIYASI VA INVESTITSION SALOHİYATINI OSHIRISH MEKANIZMLARI.....	576
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQOBATBARDOSH SALOHİYATNI SHAKLLANTIRISH VA RAQOBAT USTUNLIKLARINI TA'MINLASH MEKANIZMLARI	583
Asenbaeva Aydaygul, Toshqulova Aziza	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	587
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT VA UNING O'ZBEKISTON IQTISODIY TARAQQIYOTIGA TA'SIRI.....	591
Halimov Humoyunbek Tohirjon o'g'li, Rustamov Davron Rustamovich	
SCENARIO-BASED ECONOMETRIC EVALUATION OF REAL INVESTMENT EFFICIENCY IN SMALL BUSINESS ACTIVITIES.....	601
Otajanov Umid Abdullayevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIY O'SISHNI RAG'BATLANTIRISHNING INSTITUTSIONAL VA IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	611
Iminoxunov Abduko'xor Abdivaitovich	
BANK 4.0 SHAROITIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BANK BOSHQARUVI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	619
Boltayev Zokirjon Otazarovich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA SUV RESURSLARI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH USULLARI.....	622
Sapayev Azamat Rustamovich	
ФИСКАЛЬНЫЕ ПРАВИЛА В СРЕДНЕСРОЧНОМ БЮДЖЕТНОМ ПЛАНИРОВАНИИ.....	626
Е.М. Соң	
BUXORO VILOYATINING YALPI HUDUDIY MAHSULOT DINAMIKASI VA UNING TARMOQ TUZILMASIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR TAHLILI	631
Raxmonqulova Nafisa Olimjonovna	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBALARI.....	636
Raupov Shuxrat Soyibovich	

O'ZBEKISTONDA "O'ZSUVA'TA'MINOT" AJ TIZIMI KORXONALARINI "YASHIL" MOLIYALASHTIRISHNI RIVOJLANTIRISHDA XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDA JALB QILINGAN XUSUSIY INVESTITSIYALAR DINAMIKASINING IQTISODIY TAHLILI	652
Risqibekova Nozimaxon	
WAYS TO REDUCING POVERTY BY INCREASING INCOME: INSTITUTIONAL AND SOCIO-ECONOMIC MECHANISMS	657
Muxammedov Jasurbek Oллоberdi ugli, Ganiyev Muhammadjon Khalilovich	
QURILISH KORXONALARIDA XARAJATLARNI KLASSIFIKASIYA QILISH VA HISOBGA OLISH TIZIMI	663
Toshimov Azizbek Hakimovich	
MARKAZIY OSIYO DAVLATLARIDA SUV RESURSLARIDAN OQILONA FOYDALANISH.....	667
Jobborov Elmurod Normo'minovich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING HUDUDIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHIDAGI O'RNI...	672
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
HUDUDLARARO IQTISODIY NOMUTANOSIBLIK VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	677
Erkinova Dildora Ravshonbek qizi	
XORIJIY BANKLAR AMALIYOTIDA RISKLARNI BAHOLASH VA BOSHQARISH TAJRIBASI	683
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ПОВЫШЕНИЮ РАБОТОСПОСОБНОСТИ МЕТАЛЛОРЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ОБРАБОТКЕ ТРУДНООБРАБАТЫВАЕМЫХ МАТЕРИАЛОВ.....	687
Желтухин Андрей Владимирович	
AUDITORLARNING PROFESSIONAL FIKR VA MULOHAZALARINI TAKOMILLASHTIRISHDA XALQARO ILG'OR TAJRIBALARNING AHAMIYATI	694
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
SOVUTGICH QURILMASIDAGI KONDITSIONERDAN AJRALIB CHIQUADIGAN ISSIQLIKDAN MAHSULOTLARNI QURITISHDA FOYDALANISH	699
Nuritov Ikrom, Ibojeva Sevinch, Sultonmurodova Xurinis	
ORGANISATIONAL BEHAVIOR IN ENTERPRISES AND ITS IMPACT ON MANAGEMENT DECISION-MAKING: A REVIEW OF THEORIES	704
Djumanov A.A.	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI VA DOLZARB MUAMMOLARI	714
Taniyev Mirzoxid Xurramovich, Mannabova Madina Sunnatillo qizi	
MILLIY GO'SHT CHORVACHILIGINING INNOVATSION RIVOJLANISHIDA TASHKILY-IQTISODIY OMILLAR VA ULARNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI.....	721
Kushakov Faxriddin Baxtiyarovich	
KORXONANING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI OSHIRISHDA XARAJATLAR MONITORINGINING ROLI.....	731
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
RAQAMLI IQTISODIYOTDA KADRLAR TAYYORLASH VA DUAL TA'LIM TIZIMI RIVOJI.....	738
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
YANGI O'ZBEKISTONDA GILAMCHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISH MAQSADLARI VA ISTIQBOLLARI....	741
Musayeva Shoirazimovna	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ ЖЕНСКОГО ТРУДА НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ И ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	746
Дониёрова Зухрабону Алишер кизи	
TRANSPORT LOGISTIKA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING MAMLAKAT IQTISODIYOTI RIVOJIDAGI O'RNI	754
Abdusalikova Komila Abdusalikovna	

JAMOAT TRANSPORTI KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI AMALGA OSHIRISH USULLARI.....	758
Berdiyev Temur Azamatovich	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA ELEKTRON TIJORAT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI.....	764
Safarov Baxtiyor Djurakulovich	
NAVOIY VILOYATI XATIRCHI TUMANIDA MAVJUD TURISTIK RESURSLARDAN ICHKI VA XALQARO TURIZMDA FOYDALANISH IMKONIYATLARI	769
Turayev Abduvoxid Kuldashovich	
RAQAMLI PLATFORMALARNI RIVOJLANTIRISH ASOSIDA MOLIYAVIY TEXNOLOGIYALARNING INKLUZIVLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	776
Azizbek Nusratov San'atillayevich	
MINERAL VA KIMYOVIY QO'SHIMCHALAR BILAN KOMPLEKS MODIFIKATSIYALASH ORQALI SEMENT MATRITSASI MUSTAHKAMLIGINI OSHIRISH.....	781
Turgaev Jambul Adilbaevich	
KICHIK BIZNES SOHASIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR TRANSFERINI TA'MINLASH OMILLARI VA ISTIQBOLLARI.....	787
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
WAYS TO IMPROVE PRICING POLICY MECHANISMS OF STATE-OWNED ENTERPRISES.....	792
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich	
AN'ANAVIY VA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN BOSHQARUV TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI (MS1H1 SERVO MOTORI MISOLIDA)	798
Pirmatov Nurali Berdiyevich, Egamov Akmal Mamarasulovich, Mamarasulov Nodir Akmal o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BARQARORLIK VA LIKVIDLIKNI BOSHQARUV HISOBIGA INTEGRATSIYALASH: KO'RSATKICHLAR TIZIMI, PROGNOZLASH VA ERTA OGOHLANTIRISH MEXANIZMI.....	803
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
TAYYOR MAHSULOT QADRSIZLANISHI HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA MOSLASHTIRISH: ISHCHI SCHYOTLARINI JORIY ETISHNING METODIK ASOSLARI.....	808
Babakulova Matluba Kurbannazarovna	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И МЕДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ РАБОТЫ В МАХАЛЛЯХ.....	812
Kosimjonov Nozimjon Kozimjonovich	
MINTAQALARNING BARQAROR IQTISODIY O'SISHIDA YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASINING AHAMIYATI: NAZARIY YONDASHUVLAR TAHLILI	815
Maxmudov Sobir Xudoyberdiyevich	
TURISTIK XIZMAT BOZORINING MOHIYATI, UNING VAZIFALARI VA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	821
Payazov Murod Maqsudovich, Salimova Mumtozbeqim Jahongir qizi, Shahnoza Xudoyberdiyeva Davlatovna	
CHIGITLI PAXTA TARKIBIDAN YOT ARALASHMALARNI AJRATISH UCHUN QO'LLANILADIGAN TEXNOLOGIYALAR.....	825
Bozorov Dilmurod Bahromjon o'g'li, Jakparov Oltinboy Rustamjon o'g'li	
FEMALE ENTREPRENEURSHIP AND GREEN INITIATIVES: A CONCEPTUAL FRAMEWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN	830
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
SOLIQ INSTRUMENTLARI ORQALI TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASH SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	834
Akbarov Abdulhamid Akmal o'g'li, Ahrorqulov Jonibek Otabek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHI KONSENTRATSIYASINING HUDUDIY TAHLILI: VILOYATLAR VA MAXSUS IQTISODIY ZONALAR BO'YICHA HERFINDAHL-HIRSCHMAN INDEKSI	839
Anvarxonov Abdulatifxon Jamshidxon o'g'li	

CHARM-POYABZAL SANOATI TARMOG'INING RIVOJLANISHI VA O'ZIGA XOS JIHATLARI TO'G'RISIDA.....	847
Azimova Feruza Payziyevna, O. Maxmudov	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOG'INING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA RESURS EHTIYOJLARI.....	852
Arziqulova Oybachin Eshquvat qizi	
KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHGA YO'NALTIRILGAN TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	858
Xo'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA KREDITLASH TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	864
Tajimuratova Nelufar Vays qizi	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	871
Normamatova Sitara Nozim qizi, Raxmanov Mexridin Sindarovich	
BAHOLANGAN RISKLARGA NISBATAN AUDITORNING HATTI-HARAKATLARI	876
A.Z.Avlokulov	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDIYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA MOLIYAVIY HISOBOTDA OCHIB BERISHNI TAKOMILLASHTIRISH	880
Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li	

QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA DAVLAT SUBSIDİYALARIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA MOLIYAVIY HISOBOTDA OCHIB BERISHNI TAKOMILLASHTIRISH

Qadamov Mirzobek Ulug'bek o'g'li

Urganch RANCH texnologiya universiteti,
Iqtisodiyot kafedrasida magistranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada qishloq xo'jaligi korxonalarida davlat subsidiyalaridan samarali foydalanish va ularni moliyaviy hisobotda to'g'ri ochib berish masalalari yoritilgan. Maqolada subsidiyalar korxonalar xarajatlarini kamaytiruvchi, investitsion faoliyatni qo'llab-quvvatlovchi hamda moliyaviy barqarorlikni mustahkamlovchi vosita sifatida talqin qilingan. Tadqiqotda subsidiyalarni faqat olingan mablag' sifatida emas, balki aniq natija berishi lozim bo'lgan moliyaviy qo'llab-quvvatlash shakli sifatida baholash zarurligi asoslab berilgan. Davlat subsidiyalaridan samarali foydalanish uchun ularning maqsadi, summasi, foydalanish yo'nalishi va moliyaviy natijalarga ta'siri alohida hisobga olinishi kerakligi ta'kidlangan. Shuningdek, moliyaviy hisobot izohlarida subsidiya turi, hisobda aks ettirish tartibi va bajarilmagan shartlar bo'yicha ma'lumotlarni ochib berish taklif etilgan.

Kalit so'zlar: davlat subsidiyalari, qishloq xo'jaligi, moliyaviy hisobot, samaradorlik, subsidiya pasporti, xarajatlar, foyda, rentabellik, buxgalteriya hisobi.

Annotation. This article discusses the effective use of government subsidies in agricultural enterprises and their proper disclosure in financial statements. Subsidies are considered as a tool that reduces enterprise costs, supports investment activities, and strengthens financial stability. The study emphasizes that subsidies should not be treated merely as received funds, but as a form of financial support expected to generate specific economic outcomes. It is argued that the purpose, amount, direction of use, and impact of subsidies on financial results should be accounted for separately. The article also proposes disclosing the type of subsidy, accounting treatment, and unfulfilled conditions in the notes to financial statements.

Keywords: government subsidies, agriculture, financial reporting, efficiency, subsidy passport, costs, profit, profitability, accounting.

Аннотация. В данной статье рассматриваются вопросы эффективного использования государственных субсидий в сельскохозяйственных предприятиях и их правильного раскрытия в финансовой отчетности. Субсидии рассматриваются как инструмент снижения расходов, поддержки инвестиционной деятельности и укрепления финансовой устойчивости предприятия. В исследовании обоснована необходимость оценки субсидий не только как полученных средств, но и как формы финансовой поддержки, обеспечивающей достижение конкретных экономических результатов. Предлагается отдельно учитывать цель, сумму, направление использования и влияние субсидий на финансовый результат. Также рекомендуется раскрывать в примечаниях к финансовой отчетности вид субсидии, порядок учета и невыполненные условия.

Ключевые слова: государственные субсидии, сельское хозяйство, финансовая отчетность, эффективность, паспорт субсидии, расходы, прибыль, рентабельность, бухгалтерский учет.

KIRISH

Qishloq xo'jaligi O'zbekiston iqtisodiyotida muhim tarmoqlardan biri bo'lib, oziq-ovqat xavfsizligi, hududiy bandlik, qayta ishlash sanoati va eksport salohiyati bilan bevosita bog'liq. Mazkur tarmoqning barqaror rivojlanishi ko'p jihatdan suv, yer, texnika, elektr energiyasi, kredit va investitsiya resurslaridan samarali foydalanishga bog'liq.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 23-oktabrdagi PF-5853-son Farmoni¹ bilan tasdiqlangan "Qishloq xo'jaligini rivojlantirishning 2020–2030-yillarga mo'ljallangan strategiyasi"da qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilish, suv va yer resurslaridan oqilona foydalanish, davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish hamda tarmoqni raqamlashtirish ustuvor vazifalar sifatida belgilangan [1]. Mazkur strategiya agrar sohani rivojlantirishda davlat subsidiyalarining amaliy ahamiyatini oshiradi.

1 <https://lex.uz/docs/-4567334>

Davlat subsidiyalari qishloq xo'jaligi korxonalarida uchun xarajatlarni kamaytirish, investitsion imkoniyatlarni kengaytirish, kredit yukini yengillash va ishlab chiqarish barqarorligini ta'minlashda muhim vosita hisoblanadi. Masalan, suv tejovchi texnologiyalarni joriy etish, elektr energiyasi xarajatlarini qoplash, qishloq xo'jaligi texnikasini xarid qilish yoki kredit foizlarini qoplash bo'yicha subsidiyalar korxonaning moliyaviy natijasiga bevosita yoki bilvosita ta'sir ko'rsatadi.

Shu bilan birga, subsidiyalarni faqat "olingan mablag'" sifatida baholash yetarli emas. Muhimi, subsidiya korxonaga qanday natija bergani, qaysi xarajetni kamaytirgani, qaysi aktivni yaratgani yoki qaysi moliyaviy ko'rsatkichni yaxshilagani aniqlanishi lozim. Aks holda, subsidiya budjet xarajati sifatida qoladi, uning iqtisodiy samarasi esa aniq baholanmaydi.

Maqolaning maqsadi qishloq xo'jaligi korxonalarida davlat subsidiyalaridan samarali foydalanish va ularni moliyaviy hisobotda ochib berishni takomillashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqishdan iborat.

Maqolaning vazifalari quyidagilardan iborat: davlat subsidiyalarining iqtisodiy ahamiyatini yoritish; subsidiyalardan foydalanishdagi asosiy masalalarni aniqlash; subsidiya samaradorligini baholash ko'rsatkichlarini taklif qilish; subsidiyalarni moliyaviy hisobotda ochib berish zarurligini asoslash; "subsidiya pasporti" va raqamli monitoring tizimidan foydalanish bo'yicha takliflar ishlab chiqish.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat subsidiyalari, qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti va moliyaviy hisobot masalalari bo'yicha mahalliy hamda xorijiy adabiyotlarda turli yondashuvlar mavjud.

A. Abdug'aniyev va A. A. Abdug'aniyevlarning "Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti" nomli darsligida qishloq xo'jaligi tarmog'ining iqtisodiy mohiyati, resurslardan foydalanish, ishlab chiqarish samaradorligi va agrar korxonalar faoliyati masalalari yoritilgan [2]. Ushbu manba davlat subsidiyalarini qishloq xo'jaligi resurslaridan samarali foydalanishga xizmat qiluvchi vosita sifatida talqin qilish uchun nazariy asos yaratadi.

R. D. Dusmuratov va B. Yu. Menglikulovning "Qishloq xo'jaligida buxgalteriya hisobi va statistika asoslari" nomli o'quv qo'llanmasida qishloq xo'jaligi korxonalarida buxgalteriya hisobini tashkil etish, xo'jalik operatsiyalarini hujjatlashtirish va hisobot tuzish masalalari bayon etilgan [3]. Mazkur yondashuv subsidiyalarni hisobda to'g'ri aks ettirish va ularni moliyaviy hisobotda ochib berish zarurligini asoslashda muhim ahamiyatga ega.

B. A. Xasanov, M. Yu. Raximov, A. I. Aliqulov va boshqa mualliflarning "Moliyaviy tahlil" darsligida korxonalar faoliyati samaradorligini baholash, moliyaviy natijalar, rentabellik, likvidlik va moliyaviy barqarorlik ko'rsatkichlarini tahlil qilish masalalari yoritilgan [4]. Ushbu manba davlat subsidiyalarining korxonalar moliyaviy natijalariga ta'sirini baholashda muhim metodik asos bo'lib xizmat qiladi.

OECD tomonidan tayyorlanadigan "Agricultural Policy Monitoring and Evaluation" hisobotlarida qishloq xo'jaligini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash choralarining ishlab chiqaruvchi rag'batlari, resurslardan foydalanish va iqtisodiy samaradorlikka ta'siri baholanadi [5]. Ushbu hisobotlarda subsidiyalarni faqat ajratilgan mablag' sifatida emas, balki aniq natija beruvchi iqtisodiy instrument sifatida baholash zarurligi ta'kidlanadi.

FAO, UNDP va UNEP tomonidan tayyorlangan hisobotda ayrim subsidiyalar resurslardan foydalanish samaradorligiga, narx signallarining o'zgarishiga yoki ekologik omillarga ta'sir ko'rsatishi mumkinligi qayd etilgan [6]. Shu bois subsidiyalarni natijadorlik indikatorlari asosida baholash zarurligi ilmiy jihatdan asoslanadi.

IAS 20 "Accounting for Government Grants and Disclosure of Government Assistance" standarti davlat grantlarini hisobga olish va moliyaviy hisobotda ochib berish tartibini belgilaydi [7]. Mazkur standartga ko'ra, davlat grantlari belgilangan shartlar bajarilishi hamda mablag'larni olish bo'yicha yetarli asos mavjud bo'lganda tan olinadi. Shuningdek, grantning turi, miqdori, hisob siyosati va bajarilmagan shartlar moliyaviy hisobot izohlarida ochib berilishi lozim.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, qishloq xo'jaligi subsidiyalari, moliyaviy natijalar va buxgalteriya hisobi masalalari alohida yo'nalishlarda o'rganilgan. Shu bilan birga, qishloq xo'jaligi korxonalarida subsidiya samaradorligini sodda, amaliy va moliyaviy hisobot bilan uzviy bog'langan tartibda baholash masalasi yanada takomillashtirishni talab etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolani tayyorlashda ilmiy abstraksiyalash, tizimli tahlil, normativ-huquqiy tahlil, qiyosiy tahlil, moliyaviy tahlil va umumlashtirish usullaridan foydalanildi.

Ilmiy abstraksiyalash usuli davlat subsidiyalarining iqtisodiy mazmunini aniqlashda qo'llanildi. Tizimli tahlil orqali subsidiya, xarajat, aktiv, moliyaviy natija va hisobot o'rtasidagi bog'liqlik o'rganildi. Normativ-huquqiy tahlil yordamida O'zbekiston Respublikasining Budjet kodeksi, qishloq xo'jaligini rivojlantirish strategiyasi va

MHXS talablari tahlil qilindi.

Moliyaviy tahlil usuli subsidiyalarning tannarx, sof foyda, rentabellik, pul oqimi va qarz yukiga ta'sirini baholashda qo'llanildi. Qiyosiy tahlil esa subsidiya olingan va subsidiya olinmagan holatdagi moliyaviy natijalarni taqqoslash imkonini beradi.

Tadqiqot metodologiyasi quyidagi oddiy mantiqqa asoslandi: subsidiya → xarajat yoki aktivga ta'sir → moliyaviy natijaning o'zgarishi → samaradorlik bahosi → hisobotda ochib berish.

TAHLIL VA NATIJALAR

Davlat subsidiyalaridan samarali foydalanish uchun, avvalo, subsidiyaning maqsadi aniq bo'lishi kerak. Qishloq xo'jaligida subsidiyalar turli yo'nalishlarda ajratilishi mumkin. Ularning har biri moliyaviy natijaga turlicha ta'sir ko'rsatadi (1-jadval).

1-jadval

Qishloq xo'jaligida subsidiyalarning asosiy yo'nalishlari va ta'siri²

Subsidiya yo'nalishi	Maqsadi	Korxonaga ta'siri	Kutiladigan natija
Elektr energiyasi xarajatlarini qoplash	Joriy xarajatlarni kamaytirish	Tannarx pasayadi	Foyda va pul oqimi yaxshilanadi
Suv tejoychi texnologiyalar	Resurs tejamkorlikni oshirish	Suv va energiya sarfi kamayadi	Uzoq muddatli samaradorlik ortadi
Qishloq xo'jaligi texnikasi	Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish	Mehnat unumdorligi oshadi	Mahsulot sifati va hajmi yaxshilanadi
Kredit yoki lizing foizlari	Moliyaviy xarajatlarni kamaytirish	Foiz yuki yengillashadi	Sof foyda va qarzga xizmat ko'rsatish qobiliyati yaxshilanadi
Chorvachilik va bog'dorchilik subsidiyalari	Tarmoq rivojini qo'llab-quvvatlash	Ishlab chiqarish kengayadi	Daromad va bandlik oshadi

Jadvaldan ko'rinadiki, subsidiya faqat pul tushumi emas, balki korxonada faoliyatidagi muayyan muammoni hal qilishga qaratilgan iqtisodiy vositadir. Masalan, elektr energiyasi xarajatlarini qoplash korxonaning joriy xarajatlarini kamaytiradi. Suv tejoychi texnologiyalar uchun subsidiya esa bir martalik xarajatlarni qoplash bilan birga kelajakda suv va energiya tejallishiga xizmat qiladi.

Subsidiyadan samarali foydalanishning asosiy sharti – uning natijasini o'lchashdir. Agar subsidiya ajratilgan bo'lsa, u qanday o'zgarish bergani aniqlanishi kerak. Masalan, tannarx kamayganmi, foyda oshganmi, suv tejalganmi, kredit foizi kamayganmi yoki ishlab chiqarish hajmi kengayganmi – bular aniq ko'rsatkichlar orqali baholanishi zarur (2-jadval).

2-jadval

Subsidiyalar samaradorligini baholash uchun oddiy ko'rsatkichlar³

Ko'rsatkich	Hisoblash mazmuni	Baholash maqsadi
Tannarx kamayishi	Subsidiyadan oldingi va keyingi xarajat farqi	Xarajatlarning samaradorligini aniqlash
Sof foyda o'zgarishi	Subsidiyadan oldingi va keyingi foyda farqi	Moliyaviy natijaga ta'sirni baholash
Rentabellik o'zgarishi	Sof foyda / tushum × 100	Foydalilik darajasini aniqlash
Pul oqimi yaxshilanishi	Pul tushumi va chiqimi farqi	Likvidlik holatini baholash
Foiz xarajati kamayishi	Qoplangan foiz summasi	Kredit yukini baholash
Suv yoki energiya tejallishi	Resurs sarfi kamayishi	Resurs samaradorligini baholash

Ushbu ko'rsatkichlardan foydalanish subsidiya samaradorligini oddiy va tushunarli tarzda baholash imkonini beradi. Bu yerda asosiy maqsad murakkab model tuzish emas, balki subsidiya real natija bergan-bermaganini ko'rsatishdir.

2 Muallif ishlanmasi

3 Muallif ishlanmasi

Subsidiyalardan foydalanishda yana bir muhim masala – ularni moliyaviy hisobotda to'g'ri ochib berishdir. Agar korxonada subsidiya olgan bo'lsa, bu holat moliyaviy hisobotdan foydalanuvchilar uchun muhim axborot hisoblanadi. Chunki subsidiya korxonaning foydasi, xarajatlari, aktivlari va pul oqimlariga ta'sir qiladi.

IAS 20 talablari asosida davlat grantlari daromad bilan bog'liq yoki aktiv bilan bog'liq grant sifatida tasniflanishi mumkin [7]. Daromad bilan bog'liq grantlar joriy xarajatlarni qoplashga xizmat qiladi. Aktiv bilan bog'liq grantlar esa asosiy vosita yoki uzoq muddatli aktiv xaridini qo'llab-quvvatlaydi. Shu sababli korxonada har bir subsidiya turini alohida tahlil qilishi va hisobotda ochib berishi kerak (3-jadval).

3-jadval

Moliyaviy hisobotda ochib berilishi lozim bo'lgan subsidiya ma'lumotlari⁴

Ochib beriladigan ma'lumot	Mazmuni	Nima uchun kerak?
Subsidiya turi	Xarajatga oid yoki aktivga oid subsidiya	Hisobda to'g'ri tasniflash uchun
Subsidiya summasi	Olingan yoki tan olingan miqdor	Moliyaviy ta'sirni aniqlash uchun
Subsidiya maqsadi	Qaysi xarajat yoki aktiv uchun berilgani	Maqsadli foydalanishni baholash uchun
Hisobda aks ettirish usuli	Daromad, xarajadni kamaytirish yoki kechiktirilgan daromad	Foyda ko'rsatkichlarini to'g'ri talqin qilish uchun
Bajarilmagan shartlar	Qaytarish xavfi yoki majburiyatlar	Risklarni baholash uchun
Moliyaviy natijaga ta'siri	Foyda, tannarx yoki pul oqimiga ta'siri	Samaradorlikni aniqlash uchun

Bunday ochib berish banklar, investorlar, auditorlar, soliq organlari va davlat idoralari uchun muhimdir. Agar subsidiya hisobotda alohida ko'rsatilmasa, korxonaning haqiqiy moliyaviy holatini baholash qiyinlashadi.

Subsidiyalardan foydalanish samaradorligini oshirish uchun har bir qishloq xo'jaligi korxonasi "subsidiya pasporti" yuritish maqsadga muvofiq. Bu hujjat subsidiya bo'yicha asosiy axborotlarni jamlaydi va uni nazorat qilishni osonlashtiradi (4-jadval).

4-jadval

"Subsidiya pasporti" ning tavsiya etiladigan tarkibi⁵

Bo'lim	Kiritiladigan ma'lumot
Subsidiya nomi	Qaysi subsidiya turi olingani
Normativ asosi	Qaysi qaror yoki tartib asosida ajratilgani
Ajratuvchi organ	Qaysi tashkilot tomonidan berilgani
Subsidiya summasi	Olingan yoki tasdiqlangan mablag'
Maqsadli yo'nalish	Xarajat, aktiv, foiz yoki boshqa maqsad
Hisobda aks ettirish	Daromad, xarajadni kamaytirish yoki kechiktirilgan daromad
Moliyaviy natijaga ta'siri	Foyda, tannarx, rentabellik yoki pul oqimiga ta'siri
Natijadorlik ko'rsatkichi	Qanday natija bergani
Qaytarish xavfi	Shart bajarilmasa qaytarish ehtimoli

"Subsidiya pasporti" korxonada rahbariyati, buxgalteriya bo'limi, auditorlar va davlat organlari uchun muhim ichki nazorat hujjati bo'lishi mumkin. U subsidiya maqsadli ishlatilganmi yoki yo'qmi, moliyaviy natijaga qanday ta'sir qilganini aniqlashga yordam beradi.

Bundan tashqari, "Agrosubsidiya" yagona axborot tizimini ham takomillashtirish zarur. Hozirgi kunda ushbu tizim qishloq xo'jaligi ishlab chiqaruvchilariga subsidiyalar bo'yicha hujjatlarni to'plash, ko'rib chiqish va vakolatli organlar bilan kelishish jarayonlarini raqamlashtirishga xizmat qiladi. Kelgusida ushbu tizim faqat ariza berish va subsidiya olish platformasi emas, balki subsidiya natijadorligini kuzatuvchi monitoring vositasiga aylanishi lozim.

4 Muallif ishlanmasi

5 Muallif ishlanmasi

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, davlat subsidiyalari qishloq xo'jaligi korxonalariga uchun muhim moliyaviy qo'llab-quvvatlash vositasi hisoblanadi. Ular xarajatlarni kamaytirish, investitsion faoliyatni rag'batlantirish, kredit yukini yengillashtirish hamda moliyaviy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Biroq subsidiya samaradorligi faqat ajratilgan mablag' summasi bilan baholanmasligi kerak. Uning haqiqiy samarasi tannarxning kamayishi, foydaning oshishi, rentabellikning yaxshilanishi, suv va energiya resurslarining tejalishi, pul oqimining barqarorlashishi hamda qarz majburiyatlarini bajarish qobiliyatining ortishi orqali aniqlanishi lozim.

Tadqiqot asosida quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

Qishloq xo'jaligi korxonalarida har bir subsidiya bo'yicha alohida "subsidiya pasporti" yuritilishi kerak.

Moliyaviy hisobot izohlarida subsidiya turi, summasi, maqsadi, hisobda aks ettirish usuli va bajarilmagan shartlar bo'yicha ma'lumotlar ochib berilishi zarur.

Subsidiyalar samaradorligini baholashda tannarxning kamayishi, sof foydaning o'zgarishi, rentabellik, pul oqimi, suv va energiya tejalishi kabi sodda va amaliy ko'rsatkichlardan foydalanish maqsadga muvofiq.

"Agrosubsidiya" tizimini nafaqat ariza va to'lov platformasi, balki subsidiya natijadorligini kuzatuvchi raqamli monitoring tizimi sifatida rivojlantirish lozim.

Auditorlik tekshiruvlarida davlat subsidiyalarining maqsadli ishlatilishi, hisobda to'g'ri aks ettirilishi va moliyaviy hisobotda to'liq ochib berilishi masalalariga alohida e'tibor qaratilishi kerak.

Subsidiyalardan foydalanish samaradorligini oshirish uchun davlat organlari, korxonalar, banklar va auditorlar o'rtasida yagona axborot almashinuvi tizimini rivojlantirish zarur.

Umuman olganda, davlat subsidiyalaridan samarali foydalanish qishloq xo'jaligi korxonalarining moliyaviy barqarorligini oshirish, budjet mablag'laridan natijali foydalanish hamda agrar tarmoqda shaffoflikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 23-oktabrdagi "O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligini rivojlantirishning 2020 — 2030-yillarga mo'ljallangan strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5853-sonli Farmoni <https://lex.uz/docs/-4567334>
2. Abdug'aniyev A., Abdug'aniyev A. A. Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti: darslik. — Toshkent, 2006.
3. Dasmuratov R. D., Menglikulov B. Yu. Qishloq xo'jaligida buxgalteriya hisobi va statistika asoslari: o'quv qo'llanma. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2014.
4. Xasanov B. A., Raximov M. Yu., Aliqulov A. I. va boshqalar. Moliyaviy tahlil: darslik. — Toshkent: Iqtisod-Moliya, 2019.
5. OECD. Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2025. — Paris: OECD Publishing, 2025.
6. FAO, UNDP, UNEP. A Multi-Billion-Dollar Opportunity: Repurposing Agricultural Support to Transform Food Systems. — Rome; New York; Nairobi, 2021.
7. International Accounting Standards Board. IAS 20 Accounting for Government Grants and Disclosure of Government Assistance. — London: IFRS Foundation.
8. International Accounting Standards Board. IAS 1 Presentation of Financial Statements. — London: IFRS Foundation.
9. O'zbekiston Respublikasining Budjet kodeksi. 2013-yil 26-dekabr. — Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi: Lex.uz.
10. O'zbekiston Respublikasining "Buxgalteriya hisobi to'g'risida"gi Qonuni. — Qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasi: Lex.uz.
11. O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi. "Agrosubsidiya" yagona axborot tizimi bo'yicha ma'lumotlar.
12. World Bank. Uzbekistan to Modernize Its Irrigation Infrastructure with World Bank Support. — Washington, 2025.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100